

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО КИТАЙСКИ ЕЗИК ЗА III КЛАС

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Обучението по китайски език в начален етап е насочено към овладяване на основни знания, умения и отношения, свързани с общуването и с изграждането на комуникативни компетентности на ученика. Тази програма продължава знанията от обучението по китайски език в начален етап, което в IV клас завършва на ниво А1 по Общата европейска езикова рамка. Тематичните области, езиковите средства и речевите дейности в програмата са ориентирани към интересите, възрастта и опита на учениците и следват спираловидния принцип, който дава възможност за повторемост, за постепенно разширяване и задълбочаване на знанията, уменията и компетентностите и се отнася за всеки следващ клас и етап на обучение. В избираемите часове се акцентира върху културата на Китай.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО В КРАЯ НА КЛАСА

Таблица с декомпозирани стандарти

СЛУШАНЕ	ЧЕТЕНЕ	ГОВОРЕНЕ	ПИСАНЕ
Ученикът може: да разбира познати думи и изрази, свързани с конкретното му обкръжение, когато се говори бавно и ясно, със стандартно произношение; да разбира общото съдържание на кратък текст, като при необходимост използва опори;	Ученикът може: Да разпознава около 100 китайски йероглифа; да разчита основни думи от ежедневието, семейни връзки, училищни термини, числа и т.н. да разбира познати имена, думи и изрази, срещани в учебни ситуации в училище; да разбира съдържанието на кратки адаптирани и несложни, съобразени с	Ученикът може: При диалогична реч: да установява кратък социален контакт, използвайки елементарни форми на учтивост; да общува по елементарен начин, подпомогнат от събеседника, който е готов да преформулира или повтори бавно казаното; да се ориентира в числата; да говори по познати теми, макар и бавно, с дълги паузи и с произношение и интонация, не нарушаващи разбирането;	Ученикът може: да изписва старателно и красиво около 100 йероглифа; да попълва основните си лични данни във формуляр или въпросник; да пише кратък текст за поздравителна картичка за празник, като използва елементарни стандартни изрази и опори; да съставя елементарен писмен текст с ограничен обем думи, в

да разбира кратки, ясни указания и да следва елементарни упътвания от учителя; да се ориентира в числата.	езиковото ниво, автентични текстове от различни жанрове, съдържащи позната лексика и изучавани граматични структури, като при необходимост ги препрочита; да разбира несложни указания от учебника/учебната тетрадка.	да използва някои компенсаторни стратегии. При монологична реч: да се представя накратко, използвайки прости изречения; да назовава местоположението си и хората, с които общува; да говори по познати теми, макар и бавно, с дълги паузи и с произношение и интонация, не нарушаващи разбирането; да използва жестове.	който представя себе си и хора от близкото си обкръжение, като използва опори; да описва себе си с елементарни, кратки изречения.
---	---	---	--

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ, ПРЕДВИДЕНО ЗА 64 УЧЕБНИ ЧАСА

Тематични Области	Очаквани резултати (компетентности по четирите основни умения: слушане, четене, говорене и писане)	Нови знания
<p>I. ТОВА СЪМ АЗ Това съм аз (име, пол, възраст, националност) Моето семейство, моите роднини</p> <p>II. ТОВА Е МОЯТ СВЯТ Моето родно място (държава, населено място) Професии</p> <p>III. АЗ ОПОЗНАВАМ И</p>	<p>СЛУШАНЕ Ученикът може: да разбира познати думи и изрази, свързани с конкретното му обкръжение, когато се говори бавно и ясно, със стандартно произношение; да разбира общото съдържание на кратък текст, като при необходимост използва опори.</p> <p>ЧЕТЕНЕ Да разпознава около 100 китайски</p>	<p>Учениците усвояват посочените граматически категории имплицитно, тъй като в начален етап граматика не се преподава и теоретични познания не се формират. Грамматическите понятия (напр. съществително име – видове и число, единствено/множествено число на лица, глагол и прилагателно) се въвеждат като лексикални единици и се употребяват в рамките на изучената тематика.</p> <p>Фонетика Място на ударението в двусрични думи: Понятие за сиибно и слабо ударение Силно и слабо Слабо и силно</p>

<p>ОПАЗВАМ ПРИРОДАТА Часовник Времето</p> <p>Да има активно приложение на ИКТ в урочната дейност. Изкуствата и технологиите да са представени в дейностите.</p>	<p>йероглифа; да разчита основни думи от ежедневието, семейни връзки, училищни термини, числа и т.н. да разбира познати имена, думи и изрази, срещани в учебни ситуации в училище; да разбира съдържанието на кратки адаптирани и несложни, съобразени с езиковото ниво, автентични текстове от различни жанрове, съдържащи позната лексика и изучавани граматични структури, като при необходимост ги препрочита.</p> <p>ГОВОРЕНЕ Ученикът може: При диалогична реч: да установява кратък социален контакт, използвайки елементарни форми на учтивост; да общува по елементарен начин, подпомогнат от събеседника, който е готов да преформулира или повтори бавно казаното; да говори по познати теми, макар и бавно, с дълги паузи и с произношение и интонация, ненарушаващи разбирането. При монологична реч: да се представя накратко, използвайки прости изречения;</p>	<p>Силно – нулев тон (неударена сричка) Произношение на редуплицирани думи Произношение на съществителни със суфикси 子 · 头</p> <p>Произношение на дифтонги, трифтонги, опозиции от срички, придихателни и непридихателни, с n и ng (назални) финали</p> <p>Морфология и синтаксис Глаголи и прилагателни Бройни думи за действия: 次、回、遍、趟、顿、阵、番、遭、场、下 Модален глагол 能 Глагол 在 Съществително име Класификатори индивидуални (个体量词): 个、位、张、件、辆、篇、封 Класификатори групови (集合量词): 双、对、套、打、束、伙、群 Мерни единици (度量量词): 尺、寸、分、斤、公斤、里、公里、米、厘米、立方米、度、吨 Съюз 和 Предлог 在 Наречие 太</p> <p>Изречение със сказуемо-глагол 有</p> <p>Йероглифика</p>
---	--	--

	<p>да назовава местоположението си и хората, с които общува; да говори по познати теми, макар и бавно, с дълги паузи и с произношение и интонация, ненарушаващи разбирането.</p> <p>ПИСАНЕ Ученикът може: да изписва старателно и красиво около 100 йероглифа; да съставя елементарен писмен текст с ограничен обем думи, в който представя себе си и хора от близкото си обкръжение, като използва опори; да описва себе си с елементарни, кратки изречения.</p>	<p>Йероглифи, състоящи се от един компонент 在 · 子 · 工 · 上 · 下 · 本 · 来 · 牛 · 电 · 天 · 气 · 雨</p> <p>Ключове 辶 · 门 · 口 · 讠 · 亻 · 女 · 亻</p> <p>Лексика Включва основни лексикални единици, необходими за елементарна комуникация по предвидените от програмата тематични области. Основни тематични групи на лексиката за III клас: обкръжение: членове на семейството, приятели, съученици; думи за време, място; мебели, предмети в класната стая; професии.</p> <p>Въвеждат се китайски културни реалии:</p> <p>Градове в Китай – Пекин, Шанхай, Ханджоу, Суджоу, Сиан, Цюфу</p> <p>Забележителности – Великата китайска стена, Забранения град, Летния дворец, Храма на небето, Теракотената армия</p> <p>Празници Китайска Нова година („Празник на пролетта“, 春节) „Среда на есента“ (中秋节)</p> <p>Лексика Включва основни лексикални единици, необходими за елементарна комуникация по предвидените от програмата тематични области. Основни тематични групи на лексиката за III клас: обкръжение: названия на роднински връзки, членове на</p>
--	--	---

		<p>семейството, приятели, съученици и съответни обръщения; думи за време, място.</p> <p>Включват се елементи от речевия етикет: поздрав, обръщение, представяне, запознаване, съгласие и несъгласие, сбогуване, благодарност, молба, извинение, пожелания за рожден ден, за Коледа, за Великден, китайски календарни празници освен 春节、中秋节.</p>
--	--	---

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНО ПРОЦЕНТНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА УЧЕБНИТЕ ЧАСОВЕ ЗА ГОДИНАТА

Годишен брой учебни часове - 64 часа

За нови знания 50%

За упражнения, преговор, обобщение и практически дейности 50%

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Текущи оценки за учебен срок:

Устни изпитвания и участие в работа в клас минимум 3 оценки

Домашни работи минимум 1 оценка

Работа по проекти 1 оценка

Не се поставят оценки по китайски език, предвиден за изучаване във факултативните часове от училищния учебен план.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ, ПРЕДВИДЕНО ЗА ДО 32 УЧЕБНИ ЧАСА

Тематични Области	Очаквани резултати (компетентности по четирите основни умения: слушане, четене, говорене и писане)	Нови знания
I. ТОВА СЪМ АЗ Роднински връзки	СЛУШАНЕ Ученикът може:	Учениците усвояват посочените граматически категории имплицитно, тъй като в начален етап граматика не се преподава и

<p>Обръщения</p> <p>II. ТОВА Е МОЯТ СВЯТ Градове в Китай Забележителности Празници</p> <p>Да има активно приложение на ИКТ в урочната дейност. Изкуствата и технологиите да са представени в дейностите.</p>	<p>да разбира познати думи и изрази, свързани с конкретното му обкръжение, когато се говори бавно и ясно, със стандартно произношение; да разбира общото съдържание на кратък текст, като при необходимост използва опори.</p> <p>ЧЕТЕНЕ Да разпознава около 100 китайски йероглифа; да разчита основни думи от ежедневието, семейни връзки, училищни термини, числа и т.н. да разбира познати имена, думи и изрази, срещани в учебни ситуации в училище; да разбира съдържанието на кратки адаптирани и несложни, съобразени с езиковото ниво, автентични текстове от различни жанрове, съдържащи позната лексика и изучавани граматични структури, като при необходимост ги препрочита.</p> <p>ГОВОРЕНЕ Ученикът може: При диалогична реч: да установява кратък социален контакт, използвайки елементарни форми на учтивост; да общува по елементарен начин, подпомогнат от събеседника, който е</p>	<p>теоретични познания не се формират. Граматическите понятия (напр. съществително име – бройни и небройни; видове глаголи и прилагателни) се въвеждат като лексикални единици и се употребяват в рамките на изучената тематика.</p> <p>Фонетика Място на ударението в двусрични думи: Понятие за силно и слабо ударение Силно и слабо Слабо и силно Силно – нулев тон (неударена сричка) Произношение на редулицирани думи Произношение на съществителни със суфикси 子 · 头</p> <p>Произношение на дифтонги, трифтонги, опозиции от срички, придихателни и непридихателни, с n и ng (назални) финали</p> <p>Морфология и синтаксис Глаголи и прилагателни Бройни думи за действия: 次、回、遍、下</p> <p>Модален глагол 能 Глагол 在 Съществително име Класификатори индивидуални (个体量词): 个、位、张、件 Класификатори групови (集合量词): 双、对、套 Мерни единици (度量量词): 公斤、公里、米 Съюз 和</p>
--	--	---

	<p>готов да преформулира или повтори бавно казаното; да говори по познати теми, макар и бавно, с дълги паузи и с произношение и интонация, не нарушаващи разбирането. При монологична реч: да се представя накратко, използвайки прости изречения; да назовава местоположението си и хората, с които общува; да говори по познати теми, макар и бавно, с дълги паузи и с произношение и интонация, не нарушаващи разбирането.</p> <p>ПИСАНЕ Ученикът може: да изписва старателно и красиво около 100 йероглифа; да съставя елементарен писмен текст с ограничен обем думи, в който представя себе си и хора от близкото си обкръжение, като използва опори; да описва себе си с елементарни, кратки изречения.</p>	<p>Предлог 在 Наречие 太</p> <p>Изречение със сказуемо-глагол 有</p> <p>Йероглифика Йероглифи, състоящи се от един компонент 在 · 子 · 工 · 上 · 下 · 本 · 来 · 牛 · 电 · 天 · 气 · 雨</p> <p>Ключове 辶 · 冂 · 口 · 讠 · 亻 · 女 · 亠</p> <p>Лексика Включва основни лексикални единици, необходими за елементарна комуникация по предвидените от програмата тематични области. Основни тематични групи на лексиката за III клас: обкръжение: названия на роднински връзки, членове на семейството, приятели, съученици и съответни обръщения; думи за време, място.</p> <p>Въвеждат се китайски културни реалии: Градове в Китай – Пекин, Шанхай</p> <p>Забележителности – Великата китайска стена, Забранения град, Летния дворец, Храма на небето, Теракотената армия</p> <p>Празници Празника на пролетта Празник Средата на есента</p> <p>Включват се формули на речевия етикет: поздрав, обръщение,</p>
--	---	--

		представяне, съгласие и несъгласие, сбогуване, благодарност, молба, извинение.
--	--	--

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНО ПРОЦЕНТНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА УЧЕБНИТЕ ЧАСОВЕ ЗА ГОДИНАТА

Годишен брой учебни часове – от 16 часа до 32 часа

За нови знания 50%

За упражнения, преговор, обобщение и практически дейности 50%

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Текущи оценки за учебен срок:

Устни изпитвания и участие в работа в клас минимум 1 оценки

Домашни работи минимум 1 оценка

Работа по проекти – 1 оценка

Не се поставят оценки по китайски език, предвиден за изучаване във факултативните часове от училищния учебен план.

ДЕЙНОСТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КЛЮЧОВИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ, КАКТО И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ

Учебната програма по китайски език за III клас дава възможност на учителя да използва различни подходи, методи и стратегии на обучение, съобразени с възрастта на учениците, с тяхната мотивация за учене и стимулиращи индивидуалното им развитие.

ПОДХОДИ И МЕТОДИ ПРИ ОБУЧЕНИЕТО ПО КИТАЙСКИ ЕЗИК

Обучението по китайски език се осъществява чрез:

личностно-ориентирано обучение, което позволява индивидуализиран и диференциран подход;

формиране на базова култура на личността: нравствена, правна, естетическа, физическа, култура на труда и на общуването;

развиване на творчески умения и независимо мислене на учениците;

развиване на езикови и ключови компетентности;

интегрирано изграждане на четирите езикови умения с акцент върху развиването на говорните компетентности във връзка с особеностите на възрастта и в съответствие с принципа за устно изпреварване;

принципа: толкова роден език колкото е необходимо, толкова чужд език колкото е възможно, като използването на български език в час постепенно отстъпва място на комуникацията на китайски език;

постепенно въвеждане на материала, при което при въвеждането на букви/буквосъчетания усвояването на фонемите предхожда усвояването на графемите;

начинът на изписване на графемите (черторедът) на всеки йероглиф се демонстрира при въвеждането му;

четат се и се пишат само предварително устно усвоени думи и постоянно включване на изучения материал в дейността на учениците чрез типични комуникативни ситуации, адекватни на възрастовите

особености на учениците; изграждане на положително отношение към изучаването на китайски език и култура;

изграждане на нагласа за межкултурно общуване, развиване на толерантност и интерес към други култури и модели на поведение, както и на чувство за национална идентичност при поднасяне на социокултурната информация за Китай.

Ключови компетентности	Дейности и междупредметни връзки
УМЕНИЯ ЗА ОБЩУВАНЕ НА ЧУЖДИ ЕЗИЦИ	участие в игрови форми на обучение, общуване и съвместна работа с учители и съученици в групови урочни и извънурочни форми на дейност. Ученикът съобщава, възпроизвежда, разказва на китайски език, получава информация за Китай от различни носители на информация, участва в учебни проекти, използва широк спектър традиционни и съвременни учебни средства.
КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК	осъзнаване на езика като средство за общуване между хората, връзка с учебен предмет български език и литература.
МАТЕМАТИЧЕСКА КОМПЕТЕНТНОСТ И ОСНОВНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА ПРИРОДНИТЕ НАУКИ И НА ТЕХНОЛОГИИТЕ	извършване на дейности за групиране и съотнасяне, дейности за разширяване на екологичната култура чрез обучението по китайски език – различни учебни изследователски дейности за опознаване на природата на родния край, на Китай, връзка с учебните предмети математика и околна среда.
ДИГИТАЛНА КОМПЕТЕНТНОСТ	използване на системи за електронно обучение в часовете по китайски език, като учителят съдейства за безопасно използване на интернет при изпълнение на учебните задачи, връзка с всички учебни предмети.

УМЕНИЯ ЗА УЧЕНЕ	натрупване на знания и опит за осъзнаване на необходимост от мотивирано учене и необходимост от постоянно самоусъвършенстване чрез: игри с учебен характер, пряко свързани с обучението (в екип и индивидуални) – лингвистични: фонетични, лексикални; ролеви; подвижни; дидактични: имитационни, с помощни методични материали и др.; театрално-игрови дейности (в екип и индивидуални) – пантомимични форми, танцови движения, мимики и жестове; изпълнение на песни, стихчета, скоропоговорки; сценки, драматизации и др.; несложни краткосрочни проектни дейности (в екип и индивидуални) – изобразителни дейности (в екип и индивидуални) – илюстриране; оцветяване; създаване на рисунки; моделиране; изработване и надписване на картички; дейности извън училище – учебни посещения; наблюдения; екскурзии; комуникативни роли на ученика при извършване на дейности – партньор в диалог (учител – ученик; ученик – ученик); автор и/или изпълнител на кратко монологично изказване, връзка с всички учебни предмети.
СОЦИАЛНИ И ГРАЖДАНСКИ КОМПЕТЕНТНОСТИ	работа в групи, съвместни проекти, общуване със съученици и учител, изразяване и разбиране на различни гледни точки. Ученикът активно участва в живота на класа и училището, като прилага умения, получени в обучението по китайски език, връзка с всички учебни предмети.
ИНИЦИАТИВНОСТ И ПРЕДПРИЕМЧИВОСТ	дейности в група, изпълняване на задачи за планиране на времето, представяне на собствени проекти, идеи, връзка с учебен предмет технологии и предприемачество.
КУЛТУРНА КОМПЕТЕНТНОСТ И УМЕНИЯ ЗА ИЗРАЗЯВАНЕ ЧРЕЗ ТВОРЧЕСТВО	дейности за опознаване на собствената култура в контекста на световното културно наследство, като ученикът активно участва в дейности (постановки, празници и др.), посветени на България, на Китай, връзка с учебните предмети български език и литература, музика и изобразително изкуство.
УМЕНИЯ ЗА ПОДКРЕПА НА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ И ЗА ЗДРАВΟΣЛОВЕН НАЧИН НА ЖИВОТ И СПОРТ	дейности, формиращи навици за водене на здравословен начин на живот при съответните теми в обучението по китайски език, връзка с учебен предмет физическо възпитание и спорт.